КИТАБХАНАШҮНАСЛЫГ
ВӘ
БИБЛИОГРАФИЈА

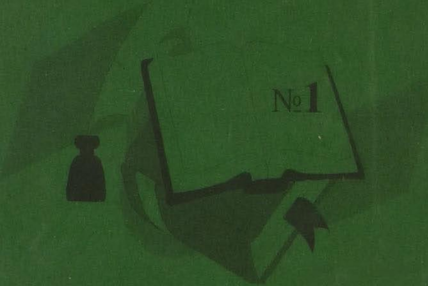

БАКЫ - 1997

АЗӘРБАЈҸАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТӘҺСИЛ НАЗИРЛИЈИ
М.Ә.РӘСУЛЗАДӘ АДЫНА БАКЫ ДӨВЛӘТ УНИВЕРСИТЕТИ
КИТАБХАНАЧЫЛЫГ ФАКҮЛТӘСИ

М.Ә.Рәсулзадә адына
БДУ-нун китабханачылыг
факүлтәсинин 50 иллик
јубилејинә һәср олунур

КИТАБХАНАШҮНАСЛЫГ ВӘ БИБЛИОГРАФИЈА

Елми-нәзәри вә тәҹрүби журнал

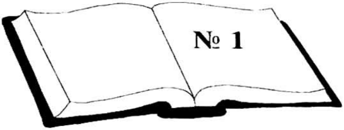

1997-ҹи илин
октјабрындан чыхыр

БАКЫ- 1997

МУАСИР ДӨВРДӘ АЗӘРБАЈЧАНДА КИТАБХАНА ИШИНИН ДЕМОКРАТИКЛӘШДИРИЛМӘСИ МӘСӘЛӘЛӘРИ

Расим КАЗЫМОВ

педагожи елмләр намизәди, досент

Азәрбајчан Республикасынын илк демократик Конститусијасы чәмијјәтмизин бүтүн саһәләринин, халга хидмәт едән бүтүн сосиал институтларын демократик принсипләр әсасында фәалијјәт көстәрмәси үчүн һүгуги база јаратмышдыр. Бу али дөвләт сәнәдиндә чәмијјәтин инкишафында мәдәнијјәтин ролуна, инсанларын мәдәни тә'сисатлардан вә мәдәни сәрвәтләрдән истифадә етмәк вә еләчә дә онларын информасија әлдә етмәк һүгуг вә вәзифәләринә хүсуси диггәт јетирилир.

Азәрбајчан Республикасынын Конститусијасында дөвләтимизин бүтүн вәтәндашларынын чәмијјәтин мәдәни һәјатында иштирак етмәк, онларын мәдәни тә'сисатлардан вә мәдәни сәрвәтләрдән истифадә етмәк һүгуглары бәјан едилир. Бу һагда Конститусијанын 40-чы маддәсиндә охујуруг:

"Һәр кәсин мәдәни һәјатда иштирак етмәк, мәдәнијјәт тә'сисатларындан вә мәдәни сәрвәтләрдән истифадә етмәк һүгугу вардыр".

Беләликлә, өлкәмизин али дөвләт ганунунда мәдәнијјәтин кәләчәк инкишафынын демократик һүгуги базасы јарадылмышдыр.

Гејд етмәк лазымдыр ки, Азәрбајчан Конститусијасынын мәдәнијјәт һаггындакы маддәләри мәдәнијјәтин чох мүһүм тәркиб һиссәси олан китабхана ишинә дә аиддир. Чүнки чәмијјәтин ән зәрури мәдәни тә'сисатларындан олан китабханалар өзүндә зәнкин мәдәнијјәт сәрвәтләрини - китаб фондларыны топлајан, мүһафизә

едән, һәмин сәрвәтләрдән әһалинин бүтүн тәбәгәләринин мәгсәдјөнлү истифадәсини тә'мин едән мәдәнијјәт мүәссисәләридир.

Азәрбајчан Республикасынын Конститусијасында әһалијә китабхана хидмәтинин һүгуги базасыны тә'мин едән даһа бир мүддәа ирәли сүрүлмүшдүр ки, бу да чәмијјәтдә мә'лумат азадлығы принсипидир.

Бу һагда Конститусијанын 50-чи маддәсиндә дејилир:

"Һәр кәсин истәдији мә'луматы гануни јолла ахтармаг, әлдә етмәк, өтүрмәк, һазырламаг вә јајмаг азадлығы вардыр."

Мә'лум олдуғу кими, муасир дөврдә китабханаларын чох мүһүм сосиал вәзифәләриндән бири дә мәһз информасија функсијасыдыр.

Бүтүн бу дејиләнләрдән belә бир гәнаәтә кәлмәк олар ки, Азәрбајчан Республикасынын 1995-чи илдә гәбул едилмиш илк демокрактик Конститусијасында мәдәнијјәт, мәдәни тә'сисатлар, мәдәнијјәт сәрвәтләри вә мә'лумат азадлығы һаггында бәјан едилмиш мүддәалар јахын кәләчәкдә өлкәдә китабханачылыг фәалијјәтинин демократикләшдирилмәси үчүн әсаслы һүгуги тә'минат јарадыр.

Инди дә муасир дөврдә Азәрбајчанда китабхана ишинин демократикләшдирилмәси саһәсиндә мејдана чыхан вәзифәләрин мүһүм истигамәтләрини нәзәрдән кечирәк.

Коммунист идеолокијасынын һаким олдуғу совет сосиалист режиминдә китабхана ишиндә формалашмыш антидемократик сијасәти тәгрибән белә үмумиләшдирмәк олар:

1. Китабхана ишинин сијасиләшдирилмәси. Чәмијјәтдә бүтүн китабхана просесләринин марксист-ленинчи тә'лимә ујғунлашдырылмасы. Китабханаларын партија органларынын дајаг базасына чеврилмәси, онларын сијаси функсијаларынын өн плана чәкилмәси.
2. Китабхана сәрвәтләринин формалашмасы вә охучулара хидмәт ишиндә сијаси плүрализмин вә дикәр демократик принсипләрин инкар едилмәси. Бунун нәтичәсиндә охучуларын јүз минләрлә нәшрләрдән истифадәдән тәчрид олунмасы, әдәбијјат тәблиғиндә коммунист партијасы вә совет һөкумәтинин сијасәтинә ујғун кәлән сәнәдләрә үстүнлүк верилмәси.
3. Китабхана ишиндә сијаси сензура вә бунун нәтичәсиндә китабхана фондларындан милјонларла гијмәтли әдәбијјатын чыхарылмасы; охучуларын мүталиә просесинә нәзарәт: халгын өз классик ирсиндән вә тарихи сәнәд јаддашындан тәчрид олунмасы.
4. Китабхана гуручулуғунда милли хүсусијјәтләрин нәзәрә алынмамасы.

5. Китабхана ишинин мәркәзләшдирилмиш гајдада инзибати-амирлик вә бүрократик принсипләр әсасында идарә олунмасы.

Азәрбајҹанда китабхана ишинин тарихинин гара сәһифәләрини өјрәниб, әһалијә китабхана хидмәтиндә јол верилмиш гејри-демократик иш үсулларындан нәтиҹә чыхарараг, мүасир дөврдә өлкәмиздә һүгуги дөвләтин формалашдығы бир шәраитдә ҹәмијјәтдә китабханачылыг фәалијјәтинин демократикләшдирилмәси просесини шәрти оларағ ики истигамәтә бөлмәк олар:

1. Охуҹулара китабхана хидмәтинин демократикләшдирилмәси.
2. Китабхана ишинин тәшкили вә идарә олунмасынын демократикләшдирилмәси.

Әлбәттә, ҹәмијјәтдә баш верән китабхана просесләриндә һәр ики истигамәт бир-бири илә мүтәнасиб әлагәдә олуб, гаршылыглы тә'сирә маликдирләр. Лакин нәзәри бахымдан китабхана ишинин демократикләшдирилмәси просесләрини ишыгландырмаг үчүн бу просесләри шәрти олараг 2 стратежи истигамәтә ајырмағы мәгсәдәујғун сајырыг.

Охуҹулара хидмәт ишинин демократикләшдирилмәси, биринҹи нөвбәдә, онларын өз тәләбат вә марагларына ујғун олараг истифадә үчүн китабхана сечмәк һүгугларынын тә'мин едилмәсини нәзәрдә тутур.

Мәсәлән, һазырда күтләви китабханаларда охуҹулара хидмәт системи әрази принсипинә әсасланыр. Јә'ни һәр бир охуҹу јалныз онун јашадығы инзибати бөлкүдә фәалијәт көстәрән китабханалардан истифадә едә биләр. Бу да әһалијә китабхана хидмәтиндә бир нөв "тәһкимчилик һүгугунун" тәзаһүрүдүр.

Охуҹулара китабхана хидмәтиндә онларын јашадығы әрази, фәалијјәт көстәрдији идарә вә мүәссисә мәнсубијјәтиндән асылы олмајараг, өлкәнин бүтүн китабханаларындан бу вә ја дикәр дәрәҹәдә истифадә етмәк һүгуглары тә'мин едилмәлидир.

Охуҹулара китабхана хидмәтинин демократикләшдирилмәси анлајышына ејни заманда онларын истифадә етдији китабхананын фондунун тәркибинә даир там вә долғун мә'лумат алмаг һүгугу да дахилдир.

Мә'лумдур ки, совет һакимијјәти илләриндә охуҹулара китабхана фондларынын мәзмуну һаггында һәртәрәфли информасија верилмәси саһәсиндә дә хејли гејри-демократик иш үсуллары формалашмыш вә бир нечә онииллик әрзиндә јүз минләрлә охуҹу, хүсусән елми ишчиләр вә мүтәхәссисләр елми информасија мәһдудијјәтинә мә'руз галмышлар. Белә мәһдудијјәтләр, биринҹи нөвбәдә, ири елми китабханаларда бүтүн охуҹуларын истифадәсинә верилмәјән "хидмәт каталоглары" вә "хүсуси фондларын" тәшкили нәтиҹәсиндә баш вермишдир.

Доғрудур, 1987-1993-ҹү илләрдә хүсуси фондлардан хејли әдәбијјат јенидән үмуми фондлара гајтарылмышдыр. Лакин тәәссүфлә гејд етмәлијик ки, өлкәмиздә демократик просесләрин илдән-илә инкишаф етмәсинә бахмајараг, һәлә дә республиканын елми китабханаларында, о ҹүмләдән М.Ф.Ахундов адына Азәрбајҹан Дөвләт Китабханасында вә ЕА Мәркәзи Елми Китабханасында хүсуси фондлар сахланылыр вә әсасән әввәлки гајдада фәалијјәт көстәрирләр.

Зәннимизҹә, ири универсал елми китабханаларын хүсуси фондларынын тәркиби бир даһа јохланылмалы вә сөзүн әсл мә'насында "мәхфи" нәшрләр истисна олмагла, дикәр нәшрләр үмуми фонда, охуҹуларын истифадәсинә гајтарылмалыдыр.

Азәрбајҹан Республикасынын президенти Һејдәр Әлијев мүнтәзәм сурәтдә гејд едир ки, республиканын тутдуғу инкишаф јолу мүстәгиллик, демократија, сијаси плүрализм вә базар игтисадијјаты јолудур.

Мә'лум олдуғу кими, совет режими вахтында китабханаларын бүтүн тәблиғатчылыг фәалијјәти, охуҹуларла ишин әсас истигамәтләри зәһмәткешләрин коммунист тәрбијәсинә, онларын марксист-ленинчи дүнјакөрүшүнүн формалашмасына хидмәт едирди.

Бу бахымдан мүасир дөврдә китабханаларын охуҹуларла иш просесиндә, тәблиғатчылыг фәалијјәтиндә бу стереотипләрдән әл чәкмәси, сијаси плүрализм принсипинә әмәл едәрәк һеч бир идеоложи ахына, сијаси партија вә тәшкилатларын идеолокијасына үстүнлүк вермәмәси китабхана ишинин демократикләшдирилмәсинин мүһүм вәзифәси кими мејдана чыхыр.

Бунунла әлагәдар гаршыја белә суал чыха биләр: үмумијјәтлә, китабханачылыг фәалијјәтиндә идеоложи амил олмалыдырмы?

Бу суала бирмә'налы ҹаваб вермәк олар: олмалыдыр!

Әввәла, унутмаг олмаз ки, демократија анлајышынын өзү идеоложи анлајышдыр. Демәли, демократик принсипләр әсасында формалашмыш китабхана системи вә китабхана хидмәти бу идеолокија хидмәт едир.

Даһа сонра, бүтүн дүнјада чохәсрлик китабхана тәҹрүбәси сүбут едир ки, китабханалар ҹәмијјәтин инкишафынын бүтүн мәрһәләләриндә һәмишә тә'лим-тәрбијә функсијаларыны һәјата кечирмиш вә охуҹуларын мә'нәвијјатына тә'сир едән сосиал институт олмушлар.

Дејиләнләрдән белә гәнаәтә кәлмәк олар ки, демократик ҹәмијјәтдә китабханаларын идеоложи функсијалары нәинки азалмыр,

әксинә, артыр, онун мәзмуну сосиал мә'нәвијјат бахымындан даһа да мүрәккәбләшир. Белә һесаб едирик ки, демократик, һүгуги, дүнјәви дөвләт шәраитиндә китабханаларын идеоложи функсијаларынын инкар едилмәси онларын үмумбәшәри мә'нәви дәјәрләрдән тәчрид олунмасына, чәмијјәтдә китабхана ишинин нүфузунун ашағы дүшмәсинә, онун мәзмунунун анархизм кирдабына јуварланмасына кәтириб чыхара биләр.

Чох тәәссүф ки, һазырда охучуларын китабханалар гаршысында һүгуги мәс'улијјәтинин тәнзимләнмәси гәнаәтбәхш дејилдир. Мәһз бунун нәтичәсидир ки, минләрлә охучу китабханалар гаршысында, башга сөзлә десәк, дөвләт гаршысында өз һүгуги мәс'улијјәтини дәрк етмәјәрәк мүвәггәти истифадә үчүн алдығы әдәбијјаты вахтында гајтармыр вә нәтичәдә дикәр охучулар һәмин нәшрләрдән истифадә етмәк һүгугундан мәһрум олурлар. Бундан әлавә, һәр ил он минләрлә китаб охучулар тәрәфиндән итирилир, мәнимсәнилир вә ја сәлигәсиз рәфтар нәтичәсиндә истифадә үчүн јарарсыз вәзијјәтә дүшүр.

Шүбһәсиз ки, демократија тәләбләри, охучуларын һүгуг вә азадлыгларындан ирәли кәлән вәзифәләр бахымындан бу саһәдә чох чидди тәшкилати вә тәрбијәви иш апарылмалыдыр. Китабханалардан истифадә гајдаларыны позмуш, китаб фондларына зәрәр вурмуш охучулар ганунла мүәјјән едилмиш гајдада һүгуги мәс'улијјәт дашымалыдыр. Бу иш әһалијә китабхана хидмәтинин демократикләшдирилмәсиндән ирәли кәлән вәзифәдир.

Азәрбајчанда китабхана ишинин демократикләшдирилмәси охучуларын һүгуг вә азадлыгларынын тә'мин едилмәси илә јанашы, китабхана ишинин тәшкили вә идарә олунмасында да демократик принсипләрин бәргәрар олмасыны тәләб едир. Лакин республикамызда китабхана ишинин идарә олунмасы совет һакимијјәти илләриндә формалашмышдыр вә инди дә бу гајдалара әсасланыр.

Мә'лумдур ки, советләр өлкәсиндә чәмијјәтин бүтүн сосиалсијаси, мәдәни-мә'нәви институтлары јалныз бир партијаја мәнсуб иди вә бүрократик апарат тәрәфиндән идарә олунурду. Китабхана ишинин тәшкили вә идарә олунмасы һүгуги сәнәдләрлә дејил, партија гәрарлары вә бу гәрарларын ичрасына јөнәлмиш мүхтәлиф әсаснамә, тә'лимат вә гајдаларла, еләчә дә партија вә дөвләт мә'мурларынын көстәришләри әсасында һәјата кечирилирди.

70 илдән артыг бир мүддәт әрзиндә советләр өлкәсиндә китабхана ишинә даир чәми 2 һүгуги сәнәд гәбул едилмишдир.

Биринчи сәнәд 1934-чү илдә ССРИ Мәркәзи Ичраијјә Комитәси тәрәфиндән гәбул едилмиш "ССРИ-дә китабхана иши һаггында" гәрар, икинчиси исә 1984-чү илдә Али Совет тәрәфиндән тәсдиг едилмиш "ССРИ-дә китабхана иши һаггында Әсаснамә"дир.

Совет һакимијјәти илләриндә китабхана ишинә даир гәбул едилмиш һәр ики дөвләт сәнәдинин ән зәиф чәһәти ондан ибарәт иди ки, онлар ганун сәвијјәсиндә тәртиб едилмәмишдиләр. Һәмин сәнәдләрин сәрлөвһәләриндән мә'лум олур ки, 1934-чү илдә гәбул олунмуш сәнәд "гәрар", 1984-чү илдәки сәнәд исә "әсаснамә" адланыр. Беләликлә, бу сәнәдләр али дөвләт сәнәди сајылан "Ганун" статусуна малик олмамышлар.

Ганун исә ән јүксәк һүгуги гүввәјә малик олан вә ән мүһүм ичтимаи мүнасибәтләри низамлајан норматив актдыр. Ганун дөвләтин һүгуг системинин әсасыдыр.

Бу бахымдан мүасир дөврдә Азәрбајчанда китабхана ишинин тәшкили вә идарә олунмасынын демократикләшдирилмәсинин ән мүһүм истигамәти чәмијјәтдә китабханачылыг фәалијјәтинин һүгуги базасыны тә'мин едән хүсуси ганунун јарадылмасындан ибарәт олмалыдыр.

Ону да гејд етмәк лазымдыр ки, бүтүн дүнјада китабхана ганунверичилијинин јаранмасы вә формалашмасынын чох зәнкин тарихи ән'әнәләри вардыр. Мәсәлән, китабхана ишинә даир дөвләт гануну Бөјүк Британијада һәлә 1850-чи илдә, Јапонијада 1899-чу илдә, Исвечдә 1905-чи илдә, АБШ-да 1945-чи илдә, Һиндистанда 1948-чи илдә гәбул едилмишдир. XX әсрин 50-70-чи илләриндә дүнјанын әксәр өлкәләриндә китабханачылыг ганунлары гүввәјә минмишдир.

Беләликлә, артыг 150 илә јахын бир тарихи мүддәт әрзиндә дүнјанын бир чох дөвләтләриндә китабхана иши мүвафиг ганунлар әсасында тәнзимләнир.

90-чы илләрдән башлајараг ССРИ-нин ләғв едилмәсиндән сонра 1994-чү илдә Русијада, 1995-1996-чы илләрдә исә дикәр кечмиш совет республикаларында китабхана ишинә даир дөвләт ганунлары гәбул едилмишдир.

Китабхана ишинә чәмијјәтин ичтимаи гүввәләринин чәлб едилмәси онларын демократикләшдирилмәси просесиндә мүһүм әһәмијјәтә маликдир. Ону да гејд едәк ки, бу саһәдә дә, јә'ни чәмијјәтдәки ичтимаи гүввәләрин китабхана ишинин идарә олунмасына чәлб едилмәсиндә дә дүнја тәчрүбәсиндә чох мүтәрәгги иш үсуллары мөвчуддур. Белә ки, дүнјанын инкишаф етмиш бүтүн өлкәләриндә китабхана ишини идарә едән, өлкәдә китабханачылыг сијасәтини мүәјјәнләшдириб һәјата кечирән мүхтәлиф китабхана чәмијјәтләри вә ја ассосиасијалары фәалијјәт көстәрир. Мәсәлән, АБШ китабханалары ассосиасијасы 1876-чы илдә тәшкил едилмиш

вə һазырда онун 50 миндəн артыг үзвү вардыр. Үмумиjjəтлə, АБШ-да мүхтəлиф əрази вə шəбəкə принсиплəри əсасында тəшкил едилмиш 882 китабхана ассосиасиjасы фəалиjjəт көстəрир. Чох тəəссүф ки, Азəрбаjҹанда китабхана ассосиасиjанын тəшкили һаггында һеч бир əмəли иш көрүлмəмишдир. Һалбуки белə бир иҹтимаи бирлиjин jарадылмасы өлкəдə китабхана ишинин демократиклəшдирилмəси, бу ишин дүнjа мигjасында əлагəлəндирилмəси, китабханаларымызын беjнəлхалг əлагəлəринин күҹлəндирилмəси саһəсиндə чох мүһүм васитəjə чеврилəр.

Мə'лум олдуғу кими, демократиjа анлаjышы өзүндə сиjаси һүгуг вə азадлыгларла jанашы, игтисади азадлыглары да бирлəшдирир.

Базар игтисадиjjаты ҹəмиjjəтдə игтисади процеслəри идарəетмəнин азад вə демократик үсулудур. Бу үсул һəр бир шəхсин, мүəссисəнин игтисади азадлыг принсипинə əсасланыр.

Бу бахымдан китабханаларын малиjjə фəалиjjəтинин идарə олунмасынын инзибати гəjjумлугдан азад едилмəси, малиjjə əмəлиjjатларынын һəjата кечирилмəсиндə онлара мүстəгиллик верилмəси китабхана ишинин демократиклəшдирилмəсиндə мүһүм амил кими меjдана чыхыр.

Мүасир шəраитдə китабханаларын тəсəррүфатчылыг вə малиjjə фəалиjjəтинин базар игтисадиjатына уjғунлашмасы вə хүсусəн онларын маркетинг фəалиjjəтинин инкишаф етдирилмəси чох бөjүк əһəмиjjəт кəсб едир.

Шүбһəсиз ки, китабхана ишинин идарə олунмасында азад, демократик игтисади механизмин тəтбиги онлары ҹəмиjjəтин сосиал-игтисади проблемлəринин һəллиндə даһа сəмəрəли иштирак етмəjə сəфəрбəр едəр.

Мүстəгил Азəрбаjҹан Республикасында һүгуги дөвлəтин формалашдығы шəраитиндə, китабханашүнаслыг саһəсиндə апарылан елми-тəдгигат методларынын демократиклəшдирилмəси, китабханашүнаслыг фикриндə көһнəлмиш стереотиплəрдəн əл чəкилмəси, сағлам, демократик китабхана фəлсəфəсинин формалашмасы, демəк олар ки, һəлледиҹи маһиjjəт кəсб едир.

Азəрбаjҹанда китабхана ишинин демократиклəшдирилмəси онларын кадр тə'минаты системиндə дə дүнjа тəҹрүбəсинə уjғун мүтəрəгги гаjдаларын бəргəрар олмасыны тəлəб едир. Белə һесаб едирик ки, бу ишдə елм, тəдрис мүəссисəлəри вə мүхтəлиф jарадыҹы тəшкилатларда тəтбиг едилəн мүсабигə принсипиндəн истифадə едилмəлидир. Мүсабигə принсипи, биринҹи нөвбəдə, китабханаларда рəһбəр вəзифəлəрин тутулмасына аид едилмəлидир.

Шүбһəсиз ки, китабхана саһəсиндə рəһбəр ишчилəрин "jухары тəшкилатлар тəрəфиндəн тə'jин едилмəси" принсипинин

алтернатив əсасларла мүсабигə принсипи илə əвəз едилмəси китабханаларын кадр тə'минаты системиндə, онларын кадр тəркибиндə хеjли кеjфиjjəт дəjишикликлəринə сəбəб олур.

Бу бахымдан елми китабханаларын директорларынын, директор мүавинлəринин, шө'бə мүдирлəринин, мəркəзлəшдирилмиш китабхана системлəринин рəһбəр ишчилəринин мүсабигə принсипи əсасында сечилмəси мəгсəдəуjғун саjылмалыдыр.

Нəһаjəт, республикада китабхана ишинин идарə олунмасынын демократик бахымдан тəкмиллəшдирилмəси еjни заманда китабхана ишчилəринин сосиал вə пешə һүгугларынын да тə'мин едилмəсини нəзəрдə тутмалыдыр.

Белə ки, китабханалара рəһбəрлик системинин инзибати гəjjумлугдан азад едилмəси, онларын өзүнүидарəетмə фəалиjjəтини мəһдудлашдыран мүхтəлиф тə'лиматларын, гаjдаларын вə дикəр директив характерли көстəришлəрин, бүрократик нəзарəт методларынын арадан галдырылмасы, китабхана ишиндə тəшəббүскарлыг меjллəринин инкишафы үчүн əлверишли шəраит jарадар.

Бундан əлавə, китабханачыларын өз сосиал вə пешə һүгугларыны мүдафиə етмəк үчүн мүхтəлиф иҹтимаи бирликлəр jаратмаг вə jа мөвҹуд бирликлəрдə иштирак етмəк азадлыгларынын тə'мин едилмəси өлкəдə китабхана ишинин демократиклəшдирилмəсинин реал тəзаһүрү олар.

БУ НӨМРӘДӘ

Азәрбајҹан президенти Һ.Ә.Әлијев китабхана һаггында................. 3
БДУ-нун ректору профессор М.Ҹ.Мәрдановун тәбрики................. 4
Тә'сисчи вә баш редактордан 5
Тәбрикләр (Т.Бүнјадов, К.Таһиров, Л.Гафурова, Ф.Гасымова, Ш.Јагубов, Е.Исмајыл).. 6
Х.И.Исмајылов, Н.И.Исмајылов. Китабханачылыг факүлтәси 50 илдә 9
А.А.Хәләфов. Мүасир шәраитдә Азәрбајҹанда китабхана гуручулуғу нәзәријјә вә тәҹрүбәсинин елми әсаслары................................... 18
Х.И.Исмајылов. Азәрбајҹан Демократик Республикасы дөврүндә китабхана иши 27
З.Һ.Әлијев. Китабханачылыг факүлтәсиндә библиографија фәнләринин тәдриси 38
Б.В.Аллаһвердијев. Азәрбајҹан китабшүнаслығынын инкишафына даир бә'зи мүлаһизәләрим.. 45
К.И.Аслан. Китаб мәдәнијјәтимизин ағсаггалы (проф. А.Хәләфов һаггында).. 55
Т.Ф.Гулијев. Мүасир дөврдә Азәрбајҹанда һәмкарлар иттифагы китабханаларынын вәзијјәти... 66
Р.Ә.Казымов. Мүасир дөврдә Азәрбајҹанда китабхана ишинин демократикләшдирилмәси мәсәләләри.. 74
Ә.Т.Хәләфов. Орта әсрләр Азәрбајҹан әдәби библиографијасына даир.. 82
С.М.Рзајев. Мүталиә, онун ичтимаи мәзмуну вә сосиал характери.. 94
М.М.Һәсәнов. Китабхана фондларынын әлагәли комплектләшдирилмәси проблемләри.. 101
З.И.Бахшәлијев. Китабханашүнаслығын мүасир инкишаф консепсијалары.. 108
М.М.Бағыров. Мәркәзләшдирилмиш китабхана системләриндә кәнҹ охуҹулара хидмәтин вәзијјәти.. 118
А.Ә.Ҹәфәров. Азәрбајҹан Кәнд Тәсәррүфаты Академијасы китабханасынын јаранмасы вә инкишафы тарихиндән....................... 126
С.М.Мустафајева. Республика китабханаларында КБТ-нин тәтбигинин мүасир вәзијјәти вә тәкмилләшдирилмәси мәсәләләри............ 130
Р.Һ.Һәмидов. 60-чы илләрдә Азәрбајҹанда кәнд әһалисинә китаб тиҹарәти хидмәти.. 135
М.Ә.Мәммәдов. Кәнд тәсәррүфаты әдәбијјатынын типләри.......... 140
Е.Ј.Әһмәдов. Ушаг китабханаларында аудиовизуал хидмәт ишинин тәшкили.. 147

Нәшријјатын директору: ***Балакиши Агајев***
Бәдии вә техники редактору: ***Рәфаел Инҹәјурд***
Корректору: ***Азадә Иманова***
Билкисајар тәртибчиси: ***Сәадәт Абдуллазадә***